

Spustenie programu „Stellarium“:

Windows:

Pri inštalácii sa v „Programoch“ ponuky „Štart“ pridá ikona „Stellarium“. Vyberte túto ikonu a spustíte kliknutím myši.

Mac:

Program spustíte dvojitým kliknutím na ikonu „Stellarium“.

Konfigurácia a prvé kroky:

Polohy hviezd a planét na oblohe závisia od polohy pozorovania a od dátumu a času. Keď spustíte program „Stellarium“ prvýkrát, použijú sa štandardné nastavenia. Tieto by napr. mohli byť ako miesto mesto Paríž a ako dátum a čas aktuálny dátum a aktuálny čas vášho počítača. Smer pohľadu je nastavený na juh.

Tlačidlami so šípkami na klávesnici môžete zmeniť smer pohľadu doľava alebo doprava, hore alebo dole. Pre zmenu smeru ukazovateľom myši stlačte a podržte ľavé tlačidlo myši a pohybujte ukazovateľom myši želaným smerom. Keď chcete zväčšiť alebo zmenšiť výrez obrazu, stlačte tlačidlá „Obraz hore“ alebo „Obraz dole“ alebo otáčajte kolieskom myši. Stlačením tlačidla „\“ sa vrátite späť do normálneho výrezu obrazu.

Keď si chcete vybrať objekt na oblohe, prejdite ukazovateľom myši na objekt a kliknite ľavým tlačidlom myši. Svoj výber môžete zrušiť kliknutím pravého tlačidla myši. Stlačením medzerníka sa váš vybraný objekt vycentruje v strede programového okna. Tlačidlo „/“ zväčší náhľad vášho vybraného objektu.

Pre uľahčenie obsluhy programu si najskôr nastavte jazyk menu. Nastavte si svoj jazyk: Stlačte funkčné tlačidlo „F2“ alebo kliknite ukazovateľom myši v ľavom poli menu na symbol okna nastavenia. Objaví sa okno „Konfigurácia“. Na karte „Všeobecné“ si môžete zvoliť svoj jazyk.

Aby vám program Stellarium mohol ukázať správnu polohu hviezd a planét, treba urobiť niektoré nastavenia. Program „Stellarium“ vám ukáže polohu hviezd a planét na vami vybranom mieste.

Nastavte si svoje miesto:

Stlačte funkčné tlačidlo „F6“ alebo kliknite ukazovateľom myši v ľavom poli menu na symbol okna miesta. Objaví sa okno „Miesto“. V zadávacom poli, dole vpravo vedľa mapy sveta, môžete zadať názov mesta svojho miesta alebo názov mesta v blízkom okolí vášho miesta. Začnite zadávať názov mesta. Program hľadá mestá so zadanými kombináciami písmen. Čím viac písmen zadáte do zadávacieho poľa, o to presnejší bude výber. Ak by sa názov mesta vášho miesta na lište neobjavil, hľadajte názov mesta v bližšom okolí vášho miesta. Výber svojho miesta potvrdíte tak, že myšou kliknete na názov mesta. Keď chcete svoje zvolené miesto opäť použiť pri nasledujúcom spustení programu, prejdite ukazovateľom myši na ikonu „Použiť ako predvolené“ a kliknite ľavým tlačidlom myši.

Ako dátum a čas sa použije aktuálny dátum a aktuálny čas vášho počítača. Ak chcete nastavenie zmeniť, stlačte funkčné tlačidlo „F5“ alebo kliknite ukazovateľom myši v ľavom poli menu na symbol „Okno dátum/čas“. Objaví sa okno „Dátum a čas“. Pre zmenu hodnôt môžete ukazovateľom myši kliknúť na šípku nadol a nahor. Keď sa chcete vrátiť na aktuálny dátum a čas, zatvorením okna opustíte „Okno dátum/čas“ a následne stlačte tlačidlo „8“. Ak chcete nechať čas plynúť dopredu alebo dozadu rýchlejšie, stlačte tlačidlá „l“ alebo „j“. Stlačením tlačidla „k“ ide čas opäť normálnou rýchlosťou. Keď sa tlačidlo „k“ stlačí pri normálnej rýchlosti, zastaví čas (prestávka). Ďalším stlačením tlačidla „k“ ide čas opäť normálnou rýchlosťou. Keď sa chcete vrátiť k aktuálnemu dátumu a času, stlačte následne tlačidlo „8“.

Body menu

Menu vľavo:

Okno miesta [F6]

Máte viac možností zadania vášho miesta:

- Kliknutím ľavým tlačidlom myši na mapu sveta.
- Zadaním názvu mesta.
- Priamym výberom názvu mesta zo zoznamu názvov miest.
- Zadaním stupňa zemepisnej šírky, zemepisnej dĺžky, výšky a názvu mesta.
- Funkciou „Pridať do zoznamu“ alebo „Vymazať“ môžete pridať svoje miesto do zoznamu názvov miest alebo ho môžete vymazať.

Alternatívne k miestu na zemi si môžete vybrať aj miesto zo zoznamu planét. Keď sa aktivuje funkcia „Použiť ako predvolené“, použije „Stellarium“ vaše zadania pri každom spustení programu.

Okno dátum/čas [F5]

Tu môžete zadať dátum a čas svojho pozorovania.

Okno voľby oblohy a zobrazenie [F4]

Obloha:

Možnosti zobrazenia pre hviezdy, planéty, satelity a atmosféru.

Označenie:

Súradnicové siete a pomocné čiary pre súhvezdia, perspektívu projekcie.

Krajina:

Výber obrazu krajiny pre pozorovacie stanovište.

Mýtus o hviezde:

Výber mýtu o hviezde a s tým spojených súhvezdí.

Vyhľadávacie pole [F3]

Zadanie názvov planét, hviezd, hmlovín, satelitov. Názov doplní program automaticky. Tlačidlom „Tabulátor“ je možné zvoliť medzi výsledkami hľadania a potvrdiť tlačidlom „Zadanie“.

Okno nastavenia [F2]

Všeobecné:

Nastavenia k jazyku programu, informácie o vybranom objekte a štandardnom nastavení.

Navigácia:

Možnosti nastavenia pre ovládanie programu klávesnicou a myšou, dátum a čas pri spustení programu.

Nástroje:

Možnosti nastavenia pre nastavenia planetária a fotografie obrazovky, prídanie katalógov hviezd.

Skripty:

Výber a vyhotovenie skriptov.

Rozšírenia:

Pridanie a konfigurácia funkcií

Okno pomocníka [F1]

Menu dole:

Pomocné čiary súhvezdí [**c**]

Zapnutie/vypnutie pomocných čiar súhvezdí.

Popis súhvezdí [**v**]

Zapnutie/vypnutie popisu súhvezdí.

Obrazce súhvezdí [**r**]

Názorné zobrazenie obrazcov súhvezdí.

Rovníková súradnicová sieť [**e**]

Zapnutie/vypnutie rovníkovej súradnicovej siete.

Azimutálna sieť [**z**]

Zapnutie/vypnutie azimutálnej siete.

Zem [**g**]

Zapnutie/vypnutie náhľadu zeme krajiny.

Svetové strany [**q**]

Zapnutie/vypnutie popisu svetových strán.

Atmosféra [**a**]

Zapnutie/vypnutie náhľadu atmosféry.

Hmlovina [**n**]

Zapnutie/vypnutie popisu hmlovín.

Popis planét [**p**]

Zapnutie/vypnutie popisu planét.

Prepínanie medzi rovníkovou a azimutálnou zostavou [**Ctrl+m**]

Prepínanie medzi rovníkovou a azimutálnou zostavou.

Vycentrovanie vybraného objektu [**medzerník**]

Vycentruje vybraný objekt do stredu obrazovky.

Nočný režim

Prepínanie medzi nočným a denným režimom.

Režim zobrazenia na celú obrazovku [**F11**]

Prepínanie medzi zobrazením na celú obrazovku a oknom.

Pokyny k satelitom [**Ctrl+z**]

Zobrazenie/skrytie satelitov.

Spomalenie chodu času [**j**]

Spomalí chod času, resp. obráti chod času.

Normálny chod času [**k**]

Vráti na normálny chod času, resp. zastaví chod času.

Použitie aktuálneho času [**8**]

Program použije aktuálny dátum a aktuálny čas počítača.

Zrýchlenie chodu času [**l**]

Zrýchli chod času, resp. obráti chod času.

Tlačidlá

Dátum a čas:	
Ctrl + -	Odčíta 1 slnečnú hodinu
Ctrl + =	Pripočíta 1 slnečnú hodinu
-	Odčíta 1 slnečný deň
=	Pripočíta 1 slnečný deň
[Odčíta 1 slnečný týždeň
]	Pripočíta 1 slnečný týždeň
Alt + =	Pripočíta 1 hviezdnu hodinu
Alt + -	Odpočíta 1 hviezdny deň
Alt + [Odpočíta 1 hviezdny týždeň
Alt +]	Pripočíta 1 hviezdny týždeň
7	Zastavenie času
8	Použitie aktuálneho času
j	Spomalenie chodu času
k	Normálny chod času
l	Zrýchlenie chodu času
J	Nepatrne zníži rýchlosť času
L	Nepatrne zvýši rýchlosť času

Nastavenie zobrazenie:	
.	Rovníková čiara
,	Ekliptika
;	Poludník
a	Atmosféra
b	Hranice súhvezdia
c	Pomocné čiary súhvezdia
e	Rovníková súradnicová sieť
f	Opar
g	Zem
n	Hmlovina
p	Popisy planét
q	Svetové strany
r	Obrazce súhvezdí
s	Hviezdy
v	Popisy súhvezdí
z	Orbitálna sieť
F11	Režim zobrazenia na celú obrazovku
Ctrl +H	Horizontálny odraz
Ctrl +V	Vertikálny odraz

Pohyb a výber:	
/	Zväčšenie vybraného objektu
T	Sledovanie objektu
\	Priblíženie
Medzerník	Vycentrovanie na zvolený objekt
Ctrl +g	Nastaví vybrané planéty ako východiskové planéty
Ľavé kliknutie	Výber objektu
Pravé kliknutie	Zrušenie výberu
Obraz nahor	Zväčšiť

Obraz nadol	Zmenšiť
Ctrl + šípka nahor/nadol	Zväčšiť/zmenšiť
Tlačidlá so šípkami / Potiahnutie ľavým tlačidlom myši	Pohľad dookola po oblohe

Plugin Key Bindings:	
Ctrl +z	Zobrazenie satelitov
Z	Zobrazovanie názvov satelitov
Strg +Z	Konfigurácia satelitov

Ovládanie teleskopu:	
Ctrl +0	Prejdi teleskopom #0 k vybranému objektu
Ctrl +1	Prejdi teleskopom #1 k vybranému objektu
Ctrl +2	Prejdi teleskopom #2 k vybranému objektu
Ctrl +3	Prejdi teleskopom #3 k vybranému objektu
Ctrl +4	Prejdi teleskopom #4 k vybranému objektu
Ctrl +5	Prejdi teleskopom #5 k vybranému objektu
Ctrl +6	Prejdi teleskopom #6 k vybranému objektu
Ctrl +7	Prejdi teleskopom #7 k vybranému objektu
Ctrl +8	Prejdi teleskopom #8 k vybranému objektu
Ctrl +9	Prejdi teleskopom #9 k vybranému objektu

Keď práve beží skript:	
J	Spomalenie rýchlosti vykonania skriptu
K	Zadanie normálnej rýchlosti vykonania skriptu
L	Zrýchlenie rýchlosti vykonania skriptu

Okná:	
F1	Okno pomocníka
F2	Nastavovacie okno
F3, Ctrl +f	Vyhľadávacie pole
F4	Okno voľby oblohy a zobrazenia
F5	Okno dátum/čas
F6	Okno miesta
F12	Okno konzol skriptu

Rôzne:	
Ctrl +m	Prepínanie medzi rovníkovou a azimutálnou zostavou
Ctrl +q	Ukončiť
Ctrl +s	Uložiť screenshot
Ctrl +t	Zobrazenie menu

Debug:	
Ctrl +r	Reload style